

การศึกษาการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อความสามารถในการดูแลตนเองของ
ผู้ป่วยจิตเภทเรื้อรัง สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา

นางสาวสาวิตรี แสงสว่าง

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2549
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF USING EMPOWERMENT PROGRAM ON SELF-CARE ABILITY OF
CHRONIC SCHIZOPHRENIC PATIENTS, SOMDET CHAOPRAYA
INSTITUTE OF PSYCHAITRY

Miss Sawitree Sangsawang

A Independent Study in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing
Faculty of Nursing
Chulalongkorn University
Academic Year 2006

I 23566097

สาวิตรี แสงสว่าง : การศึกษาการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภท สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา (A STUDY OF USING EMPOWERMENT PROGRAM ON SELF-CARE ABILITY OF CHRONIC SCHIZOPHRENIC PATIENTS, SOMDET CHAOPRAYA INSTITUTE OF PSYCHAITRY)

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย, 109 หน้า

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทเรื้อรังก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยจิตเภทเรื้อรัง จำนวน 20 คน ซึ่งคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจสำหรับผู้ป่วยจิตเภทเรื้อรัง, แบบประเมินแหล่งพลังอำนาจ และแบบประเมินความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภท ซึ่งได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน และหาค่าความเที่ยงของแบบประเมินแหล่งพลังอำนาจ และแบบประเมินความสามารถในการดูแลตนเอง ได้ค่าความเที่ยงของแบบประเมิน เท่ากับ .93 และ .81 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าที (paired t - test)

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

คะแนนความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทเรื้อรังหลังได้รับ โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจสูงกว่าก่อนได้รับ โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
ปีการศึกษา 2549

ลายมือชื่อนิสิต..... ศศิณี นิลสง่างาม
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... อ.อรพรรณ

4877822136 : MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEY WORD: EMPOWERMENT / SELF-CARE ABILITY / CHRONIC SCHIZOPHRENIC PATIENT

SAWITREE SANGSAWANG : A STUDY OF USING EMPOWERMENT PROGRAM ON SELF-CARE ABILITY OF CHRONIC SCHIZOPHRENIC PATIENTS, SOMDET CHAOPRAYA INSTITUTE OF PSYCHAITRY. INDEPENDENT STUDY ADVISOR: ASSOC. PROF. ORAPHUN LUEBOONTHAVATCHAI., Ph.D., RN. 109 pp.

The purpose of this study was to compare the self-care ability of chronic schizophrenic patients before and after receiving empowerment program. Sample of this study were 20 chronic schizophrenic patients from Somdet Chaopraya Institute of Psychiatry, who met the inclusion criteria. Instruments for this study were empowerment program of chronic schizophrenic patients, self-care ability of schizophrenic patients scale and source of power questionnaires. The instruments were examined for content validity by three professional experts and tested for reliability of the scales. The reliabilities of the source of power questionnaire and the self - care ability of schizophrenic patients were .93 and .81 respectively. Statistical techniques for data analysis were percentage, mean, standard deviation and paired t - test.

The major findings was as follow:

The self-care ability of chronic schizophrenic patients after using empowerment program was significantly higher than before received empowerment program at .05 level

Field of study: Mental Health and Psychiatric Nursing

Academic year 2006

Student's signature.....*Sawitree Sangsawang*

Advisor's signature.....*Oraphun Lueboonthavatchai*

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญวัชชัย อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระผู้ซึ่งให้ความรู้ ข้อคิดชี้แนะแนวทาง ให้คำปรึกษา และให้กำลังใจ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้ง และประทับใจในความเมตตาของท่านเป็นที่สุด และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์ ประธานสอบโครงการศึกษาอิสระและอาจารย์จันทรรจา บำเหน็จพันธุ์ กรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระที่กรุณาให้คำชี้แนะ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขโครงการศึกษาอิสระให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษาในการพัฒนาตนเอง รวมทั้งให้กำลังใจในการศึกษาตลอดมา และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันต่าง ๆ ทุกท่านที่ให้คำแนะนำ แก้ไขปรับปรุง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ผู้ศึกษารู้สึกประทับใจในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ คุณเศรษฐพงศ์ บุญหมั่น ที่กรุณาอนุญาตให้นำเครื่องมือมาพัฒนาปรับปรุงเป็นโปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจในผู้ป่วยจิตเภทเรื้อรัง และขอขอบคุณ คุณอัญชลี ศรีสุพรรณ และคุณสรินทร เชี่ยวโสธร ที่อนุญาตให้ใช้เครื่องมือในการศึกษา

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระเจ้าพระยา แพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่ทุกคน รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องที่ได้ให้ความร่วมมือ ให้กำลังใจและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ศึกษาเป็นอย่างดี และขอขอบคุณ คุณเพชรวิทย์ นราฤทธิ์ และ คุณศรีแพร เข็มวิชัย ที่เป็นผู้ช่วยในการศึกษา

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการติดต่อเอกสารในการดำเนินการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่ และญาติพี่น้องทุกคนที่ได้ช่วยดูแลเป็นกำลังใจและสนับสนุน คอยช่วยเหลือให้กำลังใจและแสดงความห่วงใยแก่ผู้ศึกษา ตลอดมาจนบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้

ท้ายสุดนี้คุณค่าและประโยชน์ที่มีในโครงการศึกษาอิสระ ผู้ศึกษาขอมอบแด่คุณแม่ อาจารย์ผู้มีพระคุณทุกท่าน และกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ป่วยจิตเภททุกท่าน ขอให้มีความสุขภาพแข็งแรงตลอดไป

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	6
แนวเหตุผลและสมมติฐานการศึกษา.....	6
ขอบเขตการศึกษา.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	54
วิธีการดำเนินการ.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	73
รายการอ้างอิง.....	82
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	92
ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการศึกษา.....	94
ภาคผนวก ค แบบฟอร์มพิทักษ์ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	98
ประวัติผู้เขียนโครงการศึกษาอิสระ.....	109

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแหล่งพลังอำนาจผู้ป่วยจิตเภทเรื้อรัง ภายหลังที่ได้รับการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจเป็นรายบุคคล	65
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยที่ได้รับการใช้โปรแกรมการเสริมสร้าง พลังอำนาจจำแนกตามอายุ เพศ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา	68
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยที่ได้รับการใช้โปรแกรมการเสริมสร้าง พลังอำนาจ จำแนกตามรายได้ ศาสนา จำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาใน โรงพยาบาล และระยะเวลาการเจ็บป่วย	69
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเอง จำแนกเป็นรายข้อ ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ	70
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสามารถในการดูแลตนเองจำแนก เป็นรายด้าน และโดยรวมก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลัง อำนาจ	72